Sarpsborg kommune

Plan for kommunalt forebyggingsprogram barn og unge

Tilskuddsordning fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Sarpsborg 28.09.2026

Innhold

INNLEDNING 3

HENSIKT 3
REFERERTE DOKUMENTER 3
KONTAKTPERSONER 3
BAKGRUNN 3
FØRINGER I TILSKUDDSORDNINGEN 3
MÅL 3
MÅLGRUPPE 4
KRITERIER FOR MÅLOPPNÅELSE 4

LOKAL FORANKRING I SARPSBORG KOMMUNE 4

UTFORDRINGSBILDE 4
KOMMUNENS MÅL FOR TILSKUDDSPERIODEN 4
MEDVIRKNING 5

BESKRIVELSE AV INNSATSER 2026 6

VEDLEGG 9

TILSKUDDSBREV 9
BUDSJETT 12

FORANKRING OG BEKREFTELSER 12

Innledning

Hensikt

Hensikten med planen er å sikre helhetlig planlegging og gjennomføring av tilskuddsordningen og synliggjøre forankring til kommunens eksisterende mål- og rammeverk. Planen er administrativt og politisk forankret og publiseres på kommunens hjemmesider.

Refererte dokumenter

Dokumentnavn	Dato
Regelverk kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026	27.03.2026
Søknad om støtte Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026	30.03.2026
Godkjent kommunal plan	13.10.2026

Kontaktpersoner

Navn	Arbeidssted
Solfrid Skår Rognaldsen	Kommuneområde oppvekst
Anette Fjeld	Kommuneområde oppvekst

Bakgrunn

Sarpsborg kommune er for 2026 tildelt kr. 6 826 517,- fra Bufdir gjennom tilskuddsordningen kommunalt forebyggingsprogram barn og unge.

Føringer i tilskuddsordningen

Mål

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor. Ordningen skal støtte opp under kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, og bidra til målrettet og helhetlig innsats, på tvers av ulike sektorer. Ordningen skal også bidra til å utjevne sosiale forskjeller blant barn og unge.

Følgende delmål er satt opp for tilskuddsordningen:

1. Tilhørighet, deltakelse og god helse

Barn og unge har god helse og opplever tilhørighet og deltar i barnehage, utdanning, arbeidsliv, nærmiljø og fritidsaktiviteter.

2. Tidlig og helhetlig innsats

Barn, unge og deres familier med behov for hjelp fanges opp tidlig og får helhetlig, tilpasset og samordnet oppfølging gjennom kommunenes tjenester og tilbud.

Målgruppe

Målgruppen er barn og unge. Tiltakene skal ha utsatte barn og unge som en del av målgruppen, og skal samtidig bidra til en styrket forebyggende innsats gjennom universelle tiltak rettet mot alle barn og unge. Tiltakene kan derfor være både universelle og målrettede.

Kriterier for måloppnåelse

Måloppnåelse skal vurderes ut fra i hvilken grad kommunene har gjennomført tiltak som støtter opp under målet med ordningen.

Kriteriene for måloppnåelse er:

• Kommunene benytter tilskuddet til tiltak som bidrar til økt tilhørighet, god helse og økt deltakelse i barnehage, utdanning, arbeid, nærmiljø og i fritidsaktiviteter for målgruppen

• Det foreligger planer, rutiner og samhandlingsarenaer for å fremme tidlig, helhetlig og samordnet oppfølging av barn og unge og deres familier

• Barn og unge og deres familier med behov for hjelp gis tilpassede tjenester og tilbud

• Tilbud og tjenester som jobber med barn og unge har nødvendig kompetanse og kvalitet

• Det arbeides systematisk med innovasjon og tjenesteutvikling, ved at tjenester og tilbud til barn og unge og deres familier forbedres, oppdateres og videreutvikles i tråd med kunnskapsbasert praksis.

Lokal forankring i Sarpsborg kommune

Utfordringsbilde

Oppvekstbarometer for Sarpsborg 2026 viser betydelige levekårsutfordringer, med en signifikant høyere andel av familier med vedvarende lav inntekt, sosialhjelp, enslige forsørgere og barnevernstiltak enn ellers i landet. Foreldreundersøkelsen viser at mange foreldre er fornøyde med barnehagetilbudet, og elevundersøkelsen viser at mange elever trives. Til tross for dette har barn i Sarpsborg signifikant lavere skoleresultater og fullføringsgrad i videregående opplæring enn gjennomsnittet for landet og mange barn og unge opplever utenforskap. Det samlede utfordringsbildet påvirker helse, deltagelse og livskvalitet for barn og unge i Sarpsborg.

Kommunens mål for tilskuddsperioden

Den samlede innsatsen skal bidra til å nå målet om å motvirke utenforskap på kort og lang sikt ved å bidra til at flest mulig kan klare seg selv, realisere sitt potensial og skaffe seg arbeid jfr. Sarpsborg kommunes handlingsplan 2024-2027.

Hovedmål:

Sarpsborg skal være en kommune der barn og unge opplever mestring og tilhørighet

Delmål:

- Sarpsborg kommune skal yte tidlig og helhetlig støtte til barn og unge og deres familier, for å fremme god helse og forebygge behov for mer omfattende hjelp
- Alle barn og unge skal ha et trygt og godt oppvekst- og læringsmiljø
- Barn og unge i Sarpsborg skal utvikle kunnskap og ferdigheter til å mestre livet

Innsatsene knyttes til følgende strategier i plan for folkehelse og forebygging:

- Tidlig innsats for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer
- Fremme trivsel, trygghet og tilhørighet
- Dreie fra utenforskap til fellesskap
- Tydelig, langsiktig og systematisk folkehelsearbeid

Medvirkning

Tilskuddsordningen er gjort kjent i SLT arbeidsutvalg, hvor alle kommunens virksomheter med tjenester til barn og unge er representert. Prioritering av innsatser er knyttet til kommunens eksisterende planarbeid, og i dialog med aktuelle virksomheter og hovedtillitsvalgte. Ansvaret for koordinering er lagt til kommuneområde oppvekst og planen er administrativt forankret i kommunedirektørens ledergruppe. Planen er politisk forankret i hovedutvalg for kultur og oppvekst og hos formannskapet.

Beskrivelse av innsatser 2026

1. **De 1000 første dagene- en god start på livet**

   Innsats i helsestasjonen og jordmortjenesten knyttet til kunnskap fra ekspertgruppe i Nordisk Råd om risiko- og beskyttelsesfaktorer knyttet til svangerskap og barnets to første leveår, samt råd om kvalitet i tjenestene for å fremme god utvikling og helse og forebygge skjevutvikling.

   Ansvarlig enhet: Virksomhet familiesenter
   Kommunalt samarbeid: Familiesenter, Fagsenter oppvekst, Barnehagemyndighet, Barnehageeier
   Gjennomføring: Hele året

2. **Foreldrekompasset**

   20% koordinator for universelt foreldrestøtteprogram utviklet av Fredrikstad kommune som følger foreldre og barn gjennom hele oppvekstløpet, fra svangerskap til utgangen av 10. klasse. Gjennomføres på arenaer der foreldre allerede møter kommunale tjenester: på helsestasjonen (gruppekonsultasjoner), i barnehagen og i skolen (foreldremøter). Inneholder aldersspesifikke tema som vektlegger kunnskap fra fagpersoner og erfaringsdeling mellom foreldre, og gir en rød tråd gjennom hele oppvekstløpet.

   Ansvarlig enhet: Oppvekstttjenester
   Kommunalt samarbeid: Oppvekstttjenester, Familiesenter, Skoler, Barnehager
   Gjennomføring: 2. halvår

3. **Ressurs Ung Mentor**

   Gjennom trygg én-til-én-relasjon med en ungdomsmentor får deltaker på 7. og 8. trinn støtte til mestring, tilhørighet og positiv utvikling. Programmet varer i 14 uker og kombinerer aktiviteter og samtaler tilpasset den enkelte elev. Tiltaket retter seg mot elever som har behov for ekstra oppfølging, og skal styrke beskyttelsesfaktorer, forebygge utenforskap og fremme skolemotivasjon, trivsel og fremtidstro. Samtidig gir tiltaket arbeidserfaring til unge voksne i videregående opplæring.

   Ansvarlig enhet: Fagsenter oppvekst
   Kommunalt samarbeid: Fagsenter oppvekst, Skoler
   Gjennomføring: 2. halvår

4. Språk- og lesestimulerende tiltak til foreldre

Foreldremøter i barnehager gjennomføres på biblioteket, med foredrag om språk- og lesestimulering, samt informasjon og omvisning i biblioteket. I tillegg kjøpes det inn bøker som foreldre kan låne direkte fra barnehagen (Tøyveskebibliotek) og bøker som skal gis ut på 2-årskontroll på helsestasjonen sammen med kunnskap og informasjon om å lese med barna sine (Bokstart)

Ansvarlig enhet: Folkebiblioteket
Kommunalt samarbeid: Folkebiblioteket, Barnehagemyndighet, Barnehagene, Familiesenter/Helsestasjonen
Gjennomføring: 2. halvår

5. Lærling i jobb

Prosjektveileder i 50% stilling som følger opp lærlinger i videregående løp som står i fare for å falle ut av praksis. Prosjektveilederen koordinerer tiltak og følger opp deltakernes progresjon for å hjelpe deltakeren til å fullføre utdanningen. Kontaktperson og bindeledd mellom NAV, virksomheter, oppfølgingstjenesten, videregående skole, lærlingeordningen og andre samarbeidspartnere.

Ansvarlig enhet: NAV
Kommunalt samarbeid: NAV, Barneverntjenesten ved behov
Gjennomføring: 2. halvår

6. Lekeressurs i barnehagen

Lønn til sommerjobb for ungdom, hvor arbeidet er å være en lekeressurs for barna i barnehagen. Dette innebærer å være aktiv i barnehagens lek og aktiviteter, stimulere til godt samspill og gode opplevelser for barna. Stillingene lyses ut i kommunens søkeportal og alle i ungdomsskolealder i Sarpsborg kan søke. Målet er todelt: Støtte barnehagene med økt personale og tilby ungdom en meningsfull aktivitet i sommerferien, samt gi dem et første møte med arbeidslivet.

Ansvarlig enhet: Oppvekstsjenester/barnehagemyndighet
Kommunalt samarbeid: Barnehagemyndighet, Barnehager
Gjennomføring: 1. halvår

7. Språkutvikling i barnehagen

Arbeid med å implementere felles språkveileder for barnehage gjennom fagarena for ledere i private og kommunale barnehager og samling for barnehageansatte i kommunale barnehager. Samlingene gir kunnskap om språk og språkarbeid, samt mulighet for erfaringsdeling og planlegging av implementering.

Ansvarlig enhet: Oppvekstsjenester/Barnehageeier
Kommunalt samarbeid: Barnehageeier, Barnehagemyndighet, Fagsenter oppvekst/PPT, Barnehager
Gjennomføring: 2. halvår

8. Grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og matematikk

Arbeid med å implementere felles veileder for begynneropplæring i språk, lesing og skriving for skolene gjennom fagdager for skoleansatte i kommunale og private skoler. Samlingene gir kunnskap om språkutvikling og leseopplæring, samt mulighet for erfaringsdeling og planlegging av implementering. Tiltaket skal videreutvikles med veileder for grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og matematikk, samt plan for skolebibliotek.

Ansvarlig enhet: Oppvekstsjenester/skoleeier
Kommunalt samarbeid: Skoleeier, direktør oppvekst, fagsenter oppvekst/PPT
Gjennomføring: 2. halvår

9. Samhandlingsforum for ledere- felles barn felles ansvar

Felles ledersamlinger med mål om å bygge felles kultur for samarbeid i laget rundt barnet og familien, innad i oppvekst og på tvers av kommuneområder. Fokus på ledelse av prosesser som bidrar til helhetlige og koordinerte tjenester for barn og familier.

Ansvarlig enhet:
Kommunalt samarbeid: Direktør oppvekst, Direktør helse og velferd, Direktør samfunn
Gjennomføring: 2. halvår

10. Prosjektleder barn og familie

Prosjektleder fra 1. mars 2026 med ansvar for å utvikle forebyggende og helhetlige tjenester til barn og familier i Sarpsborg. Arbeidet vil gjennomføres innad og på tvers av alle virksomheter i kommuneområde oppvekst, samt mellom kommuneområdene oppvekst, samfunn, helse og velferd. Prosjektleder koordinerer arbeidet med å bygge kultur, struktur og verktøy for å dreie innsats til forebyggende arbeid og samordne og effektivisere tjenester til barn og unge.

Ansvarlig enhet: Direktør oppvekst
Kommunalt samarbeid: Alle virksomheter med tjenester rettet mot barn og familier
Gjennomføring: Hele året

Vedlegg

Tilskuddsbrev

SARPSBORG KOMMUNE
Att: ANETTE FJELD

Bufdir

Deres ref:	Vår ref:	1222524	Arkivnr.:	2026/54776	Arkivkode:	Dato:	20.05.2026

Dere har fått innvilget tilskudd - Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026

SARPSBORG KOMMUNE har fått innvilget tilskudd gjennom tilskuddsordningen "Tilskudd til kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge 2026" med **søknadsID 1222524**.

Vi har innvilget følgende beløp i 2026: 6 826 517 kroner.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Rundskriv 28/2026, jfr. statsbudsjettet for 2026, kap. 846 post 63, og tildelingskriteriene følger av rundskrivets (regelverkets) punkt 6. Regelverket er publisert på tilskuddsordningens nettside.

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor. Ordningen skal støtte opp under kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, og bidra til målrettet og helhetlig innsats, på tvers av ulike sektorer. Ordningen skal også bidra til å utjevne sosiale forskjeller blant barn og unge.

Målgruppen er barn og unge. Tiltakene skal ha utsatte barn og unge som en del av målgruppen, og skal samtidig bidra til en styrket forebyggende innsats gjennom universelle tiltak rettet mot alle barn og unge. Tiltakene kan derfor være både universelle og målrettede.

I dette tilskuddsbrevet finner dere viktig informasjon om vilkårene for tilskuddet og deres plikter som tilskuddsmottaker. Kommunen må sette seg inn i og oppfylle både vilkårene i tilskuddsbrevet og bestemmelsene i regelverket for tilskuddsordningen. Dere må også sørge for at alle som blir involvert, er gjort kjent med relevante vilkår og bestemmelser.

Spesielle vilkår for dette vedtaket

Det er en forutsetning for tildelingen at kommunen innen 4 måneder fra vedtaksdato (dato i dette brevet) supplerer søknaden med en plan for kommunens arbeid i tilskuddsperioden. Det vises til regelverkets punkt 5 for nærmere beskrivelse av krav til kommunens plan. Planen skal fylles ut i egen mal gjennom en oppgave i søknadsportalen. Dere vil få en e-post, innen kort tid, med mer informasjon når oppgaven er tilgjengelig i søknadsportalen. Målgruppen skal medvirke i beskrivelsen av utfordringsbildet og til utviklingen av planarbeid og innsats/tiltak, og kommunens plan skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettside.

Dere må opprette eget koststed eller prosjektnummer for føring av alle inntekter og utgifter knyttet til det innvilgede tilskuddet.

Kommunen må oppfylle alle vilkår som følger av regelverkets punkt 7 og punkt 8.

Utbetaling av tilskudd

Vi utbetaler tilskuddet til følgende kontonummer: 15060584084.

Dere vil normalt få tilskuddet inn på konto innen 15 virkedager.

Dere må kontrollere at kontonummeret er riktig. Dersom kontonummeret er feil, eller dere har fått utbetalt feil beløp, må dere ta kontakt med oss så fort som mulig på tilskudd@bufdir.no.

Bruk av midler

Tilskuddet skal benyttes til innsatser og tiltak som støtter opp under mål og delmål for ordningen. Innenfor delmålene for ordningen, bestemmer kommunene selv hvilke tiltak de finner best egnet for barn, unge og deres familier i sin kommune. Kommunen kan ikke benytte tilskuddet til tiltak eller innsatser som ikke faller inn under noen av ordningens delmål, til avskrivninger eller til individuelle, vedtaksbaserte tjenester.

Midlene skal benyttes i samsvar med vilkårene i dette tilskuddsbrevet og i regelverket for tilskuddsordningen.

Dere må bruke tilskuddet innenfor tilskuddsperioden som er 1. januar til 31. desember 2026. Det innebærer at plan for tilskuddet for 2026 kan inkludere tiltak og innsatser som er gjennomført før vedtak om tilskudd er gitt, så fremt disse faller inn under delmålene for tilskuddsordningen og er del av planen for kommunens arbeid i tilskuddsperioden.

Krav til rapportering og regnskap

Etter avsluttet tilskuddsperiode, skal dere, uavhengig av tilskuddsbeløpets størrelse, rapportere på bruken av tilskuddet på fastsatt skjema gjennom Bufdirs søknadsportal. Fristen for rapportering er 1. april 2027. Dere vil få en e-post når rapporteringsoppgaven er klar til å fylles ut, i god tid før fristen.

Rapport og regnskap skal vise at prosjektet er gjennomført og tilskuddet benyttet som forutsatt i planen for tilskuddet og regelverket.

Regnskapet skal være kontrollert av statsautorisert revisor, og revisor må følge Bufdirs krav til avtalte kontrollhandlinger. Mer informasjon om kontrollhandlingene vil publiseres på tilskuddsordningens nettside.

Dere må oppbevare regnskapsdata og dokumentasjon av opplysninger som ligger til grunn for søknad eller rapportering, i fem år fra og med 1. januar i tilskuddsperiodens start.

Kontroll av bruken av midlene og eventuell tilbakebetaling av tilskudd

Ubenyttet tilskudd ved tilskuddsperiodens utløp skal tilbakebetales til Bufdir.

Bufdir og Riksrevisjonen kan kontrollere at dere bruker midlene på riktig måte, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 6-1. Vi kan omgjøre vedtaket og kreve tilbake hele eller deler av tilskuddet, dersom:

- Bufdir ved en feil utbetaler for høyt tilskudd
- dere ikke gir fullstendige eller korrekte opplysninger
- det fremkommer forhold av vesentlig betydning for tildelingen, om bruken av tilskuddet eller andre særlige forhold
- dere ikke bruker midlene i samsvar med regelverket og vilkårene i dette tilskuddsbrevet

- dere ikke supplerer søknaden med en plan for kommunens arbeid i tilskuddsperioden, eller kommunens plan ikke oppfyller vilkårene i regelverket
- dere ikke bruker opp hele tilskuddet
- dere ikke sender inn rapport og regnskap innen fristen
- rapport og regnskap ikke blir godkjent av Bufdir

Opplysningsplikt

Dere skal varsle oss umiddelbart om forhold av vesentlig betydning for søknaden, bruken av tilskuddsmidlene, eller andre særlige forhold. Dette gjelder uansett om tilskuddet er utbetalt eller ikke.

Veiledning og kommunikasjon

Hvis kommunen ikke får gjennomført prosjektet, må dere gi beskjed.

Dere må svare på henvendelser og oppgaver vi sender dere i søknadsportalen.

Dersom dere trenger å gjøre vesentlige endringer i prosjektet, må dere ta kontakt med Bufdir. Vi godkjenner bare endringer som er innenfor rammene av regelverket.

Bufdir kan dele resultater fra gjennomførte tiltak med andre og på våre nettsider.

Dere kan ta kontakt med Bufdir dersom dere har spørsmål eller behov for veiledning i arbeidet med planen for tilskuddsperioden. Oppgi alltid **søknadsID 1222524** når dere tar kontakt med oss.

Klageadgang

Vedtak fattet i henhold til regelverket for tilskuddsordningen er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jfr. § 3 første ledd, og kan ikke påklages.

Vi ønsker dere lykke til med prosjektet!

Med hilsen,

Terje B. Grytten
avdelingsdirektør

Jon Albert Risahagen
seniorrådgiver

Avdeling for tilskudd
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
www.bufdir.no

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Budsjett

Post	Utgift	Spesifisering
Lønn og godtgjørelse	5 689 000	
Innkjøp av utstyr	495 000	
Arrangementer, møter og konferanser	367 017	
Lokaler	251 000	
Andre administrative kostnader		
Andre kostnader	24 500	Trykking av håndbok og veileder Programvare
Totale utgifter	6 826 517	

Forankring og bekreftelser

- ✓ Vi bekrefter at planen for tilskuddsmidlene er forankret i relevante kommunale strategier og planer
  - Kommuneplanens samfunnsdel
  - Kommunedelplan for folkehelse og forebyggende arbeid
  - Plattform for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer
  - Handlingsplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026

- ✓ Vi bekrefter at planen er forankret administrativt
- ✓ Vi bekrefter at planen er forankret politisk
- ✓ Vi bekrefter at planen er publisert på kommunens nettside

Sarpsborg kommune 28.09.26